

mærkninger angaaende de Bevillinger, som paa dette Finanslovsforslag er opførte til de private Mellem- og Realskoler. Det samlede Tilskud for indeværende Finansaar til de private Mellem- og Realskoler udenfor København er 800 000—900 000 Kr., og tilsvarende Bevillinger er opførte paa Finanslovsforslaget. Et saadant Beløb er imidlertid slet ikke mere tilstrækkeligt; den Udgiftsstigning, som de nye Lønningslove medfører for disse Skolearter, vil tvinge Skolerne til at standse deres Virksomhed, hvis ikke disse Tilskuds Beløb forhøjes i Forhold til den Udgiftsstigning, som Lønningslovene har ført med sig. Hvis disse Skoler skal kunne virke under nogenlunde samme Forhold som hidtil, maa disse Tilskud forhøjes og forhøjes meget betydeligt. Jeg maa for øvrigt sige, at jeg forventer, at den højtærede Undervisningsminister til anden Behandling vil stille Forslag om at faa disse Beløb forhøjet saa meget, at Skolerne kan komme til at virke under nogenlunde samme Forhold som tidligere. Og jeg vilde med Glæde imødesee en Udtalelse i den Retning fra den højtærede Undervisningsminister. Men for øvrigt maa jeg sige, at det synes mig snart at være paa Tide, at disse Skoler faar deres Tilskudsforhold endeligt ordnet i Stedet for, at de fra Aar til Aar skal virke under de usikre Forhold med Tilskud paa Finansloven. Staten og Kommunerne har nu overtaget de højere Almenskoler herinde i Storkøbenhavn, og for ikke lang Tid siden er der vedtaget et Lovforslag, hvorved Staten overtager en Række højere Almenskoler i Provinserne. Tidspunktet maa da vistnok ogsaa være kommet til at faa disse Skolers Forhold ordnet paa en for dem betryggende Vis. Jeg ved ikke, om det er Meningen, at Ministeren vil vente med at fremkomme med Forslag i saa Henseende, indtil den saakaldte store Skolekommission har afgivet sin Betænkning, om det er Meningen, at denne Skolekommission ogsaa skal drøfte disse Forhold og afgive Indstilling derom, og at Ministeren afventer dette. Hvis det er Tilfældet, vil disse Skoler desværre sikkert komme til at vente længe, før de faar deres Forhold endeligt ordnet. Jeg synes, de har et Krav, ligesom andre Skoleformer, paa at faa deres Forhold tilfredsstillende ordnet.

Hvad der gælder for disse Skoler, gælder for øvrigt ogsaa for Privatseminarierne. Jeg skal her ikke komme ind paa en indgaaende Omtale af dem. For 2—3 Aar siden gjorde jeg ved Finanslovens

tredie Behandling nærmere Rede for disse Seminariers hele Stilling, ogsaa økonomisk set, og de Vanskeligheder, som jeg da fremhævede, har vist sig at være indtraadt. Ved de store Lønstigninger er disse Seminariers Forhold blevet i høj Grad forværret. Vi maa derfor se at faa deres Forhold ordnet. Jeg fristes her til at sige til den højtærede Minister: Lad os faa en Ordning, hvorved de Privatseminarier, der virkelig har Tilslutning indenfor Befolkningen, en Tilslutning, der viser sig i, at Folk sender Elever til dem, saa de kan virke, om jeg saa maa sige, med fulde Klasser, faar en virkelig forsvarlig og god Understøttelse, saa at de kan arbejde under rolige og stabile Forhold ligesom Statsseminarierne, og lad de Seminarier stoppe, der kun kan samle et lille Faatal af Elever; der er ingen Mening i, at de skal opretholdes og leve ved store Tilskud fra Statens Side. De Privatseminarier, der virkelig kan samle Elever, har Krav paa et virkelig godt Tilskud, saa at de kan byde deres Lærere de samme Vilkaar som Statsseminarierne. Kun derved kan de komme til betryggende Forhold. Hvis man ikke vil den Vej ud, ser jeg ikke rettere, end at en Del af disse Seminarier maa gaa over til at blive Statsinstitutioner. De kan ikke blive ved at virke under de Forhold, som de i længere Tid har virket under.

Jeg vil herefter vende mig med nogle Bemærkninger til den højtærede Trafikminister vedrørende Forholdene paa Vestkysten og særlig da vedrørende Esbjerg, den By, som jeg indtil for et Par Aar siden havde den Ære at repræsentere sammen med den Valgkreds, jeg nu repræsenterer. Esbjerg Havn har ligget død omtrent under hele Krigen. Nu er det Tidspunkt kommet, da Trafikken atter er aabnet, og der er da Grund til at se, om Forholdene ved denne Havn er saaledes, som de naturligt burde være, og som man har Krav paa, at de burde være. Jeg vil først rette det Spørgsmaal til den højtærede Minister: Hvorledes stiller det sig med Forholdene ved Barren, ved Sejlløbet mellem Skallingen og Fanø, hvor der trænges til stadig Opudring, for at der kan være et nogenlunde dybt Sejlløb, saa store Skibe kan gaa ind til Esbjerg?

Og med Hensyn til selve Havneforholdene ser det ikke godt ud derovre. I 1908 vedtog vi en stor Bevilling til at bygge en ny Havn og til at udbedre den gamle. Samtlige disse Arbejder skulde være afsluttede i 1916. Men det er de langt